

Здравни осигуровки на лица, работещи без трудово правоотношение

По прилагането на чл. 40, ал. 1, т. 3 от ЗЗО (ДВ, бр. 111 от 2004 г.) в сила от 01.01.2005 г.:

1. За лицата, които работят без трудово правоотношение и не подлежат на осигуряване на друго основание по ЗЗО:

- а) здравноосигурителни вноски се внасят, ако полученото от тях възнаграждение (от един или повече възложители) за календарния месец е равно или по-голямо от минималната работна заплата за страната, след приспадане на нормативно признатите разходи. Вноските се дължат от възложителя на работата и изпълнителя в съотношение 70:30;
- б) когато работещите без трудово правоотношение, които не се осигуряват на друго основание по ЗЗО, получават възнаграждение (от един или повече възложители) за календарния месец по-ниско от минималната работна заплата след намаляването му с нормативно признатите разходи, те се осигуряват сами по реда на чл. 40, ал. 4 от ЗЗО. Възложителите на работата в тези случаи не удържат и не внасят здравноосигурителни вноски за изплатените от тях възнаграждения.

2. За осигурените на основание чл. 40, ал. 1, т. 1 от ЗЗО, които получават едновременно с това и възнаграждение за работа без трудово правоотношение

се дължат здравноосигурителни вноски, независимо от размера на възнаграждението, след намаляването му с нормативно признатите разходи, но върху не повече от максималния месечен осигурителен доход за съответния период. Частта от вноската, която е за сметка на наетото лице, се удържа при изплащане на възнаграждението за извършената работа.

3. За самоосигуряващите се лица (упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност, еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества, регистрирани земеделски производители и тютюнопроизводители) при получаване на възнаграждение за работа без трудово правоотношение здравноосигурителни вноски не се внасят от възложителя и не се удържат от възнаграждението. Самоосигуряващите се декларират тези доходи в годишната данъчна декларация и внасят осигурителни вноски върху тях при определяне на окончателния размер на осигурителния доход.

4. За получаващите пенсии, които полагат труд без трудово

правоотношение, се внасят здравноосигурителни вноски, ако полученото от тях възнаграждение (от един или повече възложители) за месеца е равно или по-голямо от минималната работна заплата за страната, след намаляването му с нормативно признатите разходи. Дължимата от наетото лице част се удържа при изплащане на възнаграждението, независимо че лицето се осигурява по реда на чл. 40, ал. 1, т. 4 от ЗЗО. В тези случаи сборът от получаваната пенсия и възнаграждението не трябва да бъде по-голям от максималния месечен осигурителен доход, определен за периода. Когато пенсионерите, работещи без трудово правоотношение, получат възнаграждение за месеца по-ниско от минималната работна заплата след намаляването му с нормативно признатите разходи, здравни вноски за тази дейност не се дължат. Вноски по реда на чл. 40, ал. 4 от ЗЗО в случая не се внасят, тъй като за получаващите пенсии осигуряването се

извършва за сметка на републиканския бюджет. Пенсионерите, които работят по трудов договор или упражняват дейност като самоосигуряващи се лица и едновременно с това получават доходи за работа без трудови правоотношения, се осигуряват съответно по реда на т. 2 и т. 3.

5. За лицата, които се осигуряват за сметка на републиканския бюджет по реда на чл. 40, ал. 2 от ЗЗО и получават доходи за работа без трудово правоотношение, се внасят здравноосигурителни вноски, ако полученото от тях възнаграждение (от един или повече възложители) за месеца е равно или по-голямо от минималната работна заплата за страната, след приспадане на нормативно признатите разходи. Дължимата част от вноските за сметка на лицата се удържат при изплащане на възнаграждението. Когато осигурени от републиканския бюджет лица, работещи без трудово правоотношение, получат възнаграждение за месеца по-ниско от минималната работна заплата след намаляването му с нормативно признатите разходи, здравни осигуровки за тази дейност не се дължат. Осигуряване по реда на чл. 40, ал. 4 от ЗЗО не се извършва, тъй като лицата са осигурени за сметка на републиканския бюджет.

